

VI.

FELVÉTELI KÖVETELMÉNYEK SZAKONKÉNT

KLASSZIKUS HUMÁN OSZTÁLY (A osztály)

tanulmányi terület kódja: 200

Szóbeli vizsga: magyar nyelv- és irodalomból, valamint történelemből

A. Követelmények magyar nyelv- és irodalomból:

A humán tagozatra jelentkező diákoktól azt várjuk, hogy – természetesen életkoruknak megfelelően – műveltek, érdeklődők, fogékonyak legyenek a kultúra iránt. Szívesen olvassanak, képesek legyenek beszámolni olvasmányélményeikről, ne csak a kötelező olvasmányokról. Nyitottak legyenek a most még esetleg nem az érdeklődésük körébe tartozó művészfilmek és a komolyzene iránt is, járjanak színházba, múzeumba. Gondolkodásra, párbeszédre kész tanulókra számítunk, olyanokra, akik szeretnek sokat olvasni, dolgozni, tanulni azért, hogy a művészetek, az irodalom és a kultúra iránt nyitott, érzékeny, önálló vélemény alkotására kész emberré váljanak.

A felvételi vizsgán elsősorban készségeket mérünk: szövegértést és szövegalkotást. Ennek alapján azt a jelentkezőt vesszük fel, aki:

- szabatosan, világosan ki tudja fejezni magát
- az általános iskola 8. osztálya közepének megfelelő tárgyi ismeretanyaggal, készségekkel rendelkezik mind irodalomból, mind nyelvtanból
- összefüggően ki tudja fejezni magát, ki tudja fejteni véleményét, és érvekkel alá tudja támasztani mondanivalóját egy irodalmi vagy kulturális témáról
- megfelelő olvasmányi háttérrel rendelkezik, azaz nem csak a kötelező olvasmányokat ismeri, nem csak azokról tud beszámolni

Felvételi szempontok:

Irodalomból:

- Az általános iskolai tananyag ismerete a 8. osztály közepéig. (Nem kérdezzük rá, de a tájékozottságra számítunk)
- Az általános iskolában megismert szerzők, elméleti fogalmak, műelemzési eljárások ismerete
- Az általános iskolában kialakított készségek (elemzés, fogalmazás stb.) alkalmazása
- Általános műveltség, olvasottság
- Lényeglátás, logika
- Érdeklődés, ötletesség, igényesség
- Jó szövegértő képesség: a szöveg logikájának, szerkezetének felfejtése, a szöveg értelmének összefoglalása, a szöveg gondolatainak értelmezése

Nyelvtanból:

- kifejező- és fogalmazási készség
- beszédképesség
- az általános iskolában tanult nyelvi fogalmak ismerete és helyes használata
- nyelvi-logikai készségek, logikai gondolati lépések elemi ismerete (pl. analógiás gondolkodás, példakeresés stb.)

- **Felvételi témakörök:**

Irodalomból:

A felvételin irodalomból elsősorban a (szempontoknál felsorolt) készségeket mérjük. De kérdéseket tehetünk föl az 5–8. osztályos törzsanyagból. (Pl.: Petőfi: János vitéz, Arany: Toldi, Molnár F.: A Pál utcai fiúk, egy Jókai-regény, Csokonai, Petőfi, Arany költészete, Mikszáth elbeszélései stb.)

Nyelvtanból:

- a helyesírási alapelvek
- a hangok, hangtörvények
- a szóelemek
- a szófajok
- a mondatok (mondatrészek, mondatelemzés, egyszerű és összetett mondatok)
- a szöveg világa (vázlat, összefoglalás, a szöveg szerkezete stb.)

B. Követelmények történelemből:

A humán tagozaton a magyar és a történelem emelt szintű tanítása nemcsak az ismeretek részletesebb, alaposabb elsajátítására nyújt lehetőséget, de alkalmat teremt a két tantárgy összehangolására, történelmi események emberi dimenzióinak bemutatására, az irodalmi művek gazdagabb kibontására, valamint a művek korba ágyazottságának és koroktól független üzenetének bemutatására.

Történelemből a hagyományos politika- és gazdaságtörténet mellett nagyobb teret kap az életmód, technika, filozófia, művészettörténet; a módszerek tekintetében pedig a szóbeliség, a szövegértésnek és az ismeretek alkalmazásának fejlesztése, a diákok önállóságát ösztönző feladatok.

Nyitott, befogadó, autonóm, gondolkodó fiatalokat szeretnénk nevelni diákjainkból, akik tájékozottak az egyetemes és a nemzeti kultúra területén. Ezért kötelező mindenki számára ebben az osztályban a latin nyelv.

Követelmény az alapvető tények ismerete, az összefüggések felismerése és a jó szövegértő képesség az általános iskola 8. osztályosainak szintjén. Hasznos, ha a főbb eseményeket a térképen is követni tudja a tanuló.

A feladatokat négy történelmi korszak köré csoportosítjuk:

1. Az ókori görög történelem és kultúra
2. A török kor Magyarországon
3. A reformkori Magyarország
4. Európa a XX. század első két évtizedében

A szóbeli vizsgán a főbb történelmi korszakokban való jártasságot mérjük önálló témakifejtés formájában. (Természetesen figyelembe vesszük, hogy a különböző iskolákban más és más helyen tartanak a tananyagban.) A szóbeli vizsgára érdemes készülni külön is kedvenc témákból, ezek önálló kifejtése a feladat. Szóba kerülhetnek kedvenc történelmi alakok, olvasmányok, múzeumok, utazások. Értékeljük a tananyagon túlmutató érdeklődést, ismereteket.

KOMPLEX TERMÉSZETTUDOMÁNYOS OSZTÁLY: BIOLÓGIA-KÉMIA SZAK **(B osztály)**

Tanulmányi terület kódja: biológia-kémia:310

Szóbeli vizsga: biológiából és kémiából

A. Követelmények biológiából:

A vizsgázó legyen tájékozott a következő témakörökben:

1. Magyarország életközösségeinek bemutatása, jellegzetes élőlények felismerése és besorolása
2. Földrajzi övezetesség, biomok bemutatása, jellegzetes élőlények felismerése és besorolása.
3. Az élőlények csoportosítása
4. Ökológiai alapfogalmak (populációk, társulások, táplálékláncok, tűrőképesség, élettelen környezeti tényezők)
5. Az emberi test felépítése és egészsége (szaporodás és szabályozás nélkül)
6. A sejt és a szövetek ismerete és bemutatása

B. Követelmények kémiából:

Elvárjuk, hogy a tanuló legyen képes az általános iskolai tananyaggal kapcsolatos egyenletek, kémiai számítási feladatok megoldására.

A vizsgázó legyen tájékozott a következő témakörökben:

- fizikai és kémiai változások
- víz
- az oldatok
- az atom felépítése
- a mol fogalma
- pozitív és negatív ionok keletkezése
- ionkötés, kovalens kötés, fémes kötés
- kémiai reakciók
- a nemesfém elemek és vegyületeik
- a környezetvédelem kémiai alapjai
- anyagok csoportosítása
- sav-bázis, redoxi reakciók
- fontosabb, nem fémes elemek és vegyületeik

KOMPLEX TERMÉSZETTUDOMÁNYOS OSZTÁLY: FIZIKA SZAK **(B osztály)**

Tanulmányi terület kódja: fizika 320

Szóbeli vizsga: fizikából

A. Követelmények fizikából:

A vizsgázók

- ismerjék és alkalmazzák a tanult alapfogalmakat, fizikai mennyiségeket, azok egységeit, a mértékegységek átszámítását
- ismerjék és tudják alkalmazni a fizikai törvényszerűségeket feladatok megoldásában, jelenségek leírásában
- ismerjék az alapvető mérési eljárásokat, mérőeszközök, gépek működési elvét
- tudjanak értelmezni táblázatokat, grafikonokat, legyenek képesek ezek alapján következtetések levonására
- témakörök: egyenes vonalú egyenletes mozgás, kölcsönhatások (erők), mechanikai energia, teljesítmény, hatások, emelők, munka, hidrosztatika, termikus kölcsönhatás, belső energia, halmazállapot-változások, egyszerű egyenáramú áramkörök

B. A következő matematikai fogalmak ismerete nélkülözhetetlen:

A vizsgázók ismerjék és tudják alkalmazni

- racionális számok nagyság szerinti rendezését, a négy alpművelet műveleti szabályait
- a tanult arányosságokat a számolás egyszerűsítésében, algebrai kifejezések átalakításában
- az egész kitevőjű hatvány fogalmát
- a lineáris egyenletek és egyenletrendszerek algebrai és grafikus megoldási módszerét
- az oszthatósági szabályokat
- (és tudjanak megoldani) egyenes és fordított arányossági feladatokat, százalékszámítással kapcsolatos problémákat
- a függvény fogalmát, ismerjék és használják a derékszögű koordinátarendszert
- a Pithagorasz - tételt, tudják kiszámítani a háromszög, a paralelogramma, trapéz és a kör területét, területét, a testek térfogatát és felszínét

SPECIÁLIS TANTERVŰ HATOSZTÁLYOS MATEMATIKA (C osztály)

Tanulmányi terület kódja: 100

Felvételi követelmények matematikából a hat évfolyamos képzési rendszerben működő speciális matematika tantervű osztályba jelentkező hatodik osztályosok számára

Számtan, algebra

- Egyenlő; kisebb; nagyobb; több; kevesebb; legalább; legfeljebb helyes használata
- Természetes számok írása, olvasása, számegyenesen ábrázolása, összehasonlítása.
- Negatív számok értelmezése, összeadás, kivonás a negatív számok körében.
- Törtek, tizedes törtek fogalma, ábrázolása, összehasonlítása.
- Racionális számok halmaza. Racionális számok abszolút értéke.
- Szorzás, osztás törtekkel, tizedes törtekkel
- Helyes műveleti sorrend ismerete a négy alpművelet esetén.
- Egyszerű szöveges feladatok megoldása következtetéssel.
- Két szám számtani közepének meghatározása.
- Osztó, többszörös fogalma. Oszthatósági szabályok alkalmazása.
- Legkisebb közös többszörös, legnagyobb közös osztó számolása.
- Számok felbontása prímtényezőkre.
- Egyenes és fordított arányosság felismerése, ábrázolása, számolási feladatok.
- Százalék fogalma. Százalékszámítás arányos következtetéssel
- Egyszerű, elsőfokú egyenletre vezető szöveges feladatok megoldása következtetéssel (fordított irányú okoskodással, ábrarajzolással, mérleg-elvvel).
- Egyszerű, matematikailag is értelmezhető hétköznapi szituációk megfogalmazása szóban és írásban.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Tájékozódás síkban, térben.
- Konkrét pontok ábrázolása derékszögű koordináta-rendszerben. Pontok koordinátáinak leolvasása.
- Grafikonok értelmezése, összetartozó adatok ábrázolása.
- Sorozatok képzési szabályának követése, felismerése.
- Együttváltozó adatok lejegyzése, ábrázolása derékszögű koordináta-rendszerben.

Geometria

- Geometriai alapfogalmak szemléletes ismerete (párhuzamosság, merőlegesség, távolság).
- Adott tulajdonságú pont-halmazok rajzolása.
- Szögek fajtáinak felismerése, szög mérése.
- Négyzet, téglalap tulajdonságainak ismerete, kerület, terület számítása.
- Testek tulajdonságainak megfigyelése (lapok, élek, csúcsok, hálók).
- Kocka, téglalap hálójának felismerése, térfogata.
- Hosszúság, terület, térfogat, idő, tömeg mértékegységeinek ismerete, átváltásuk.
- Tengelyes szimmetria tulajdonságainak ismerete.
- Alapszerkesztések (másolás, merőleges, párhuzamos, szakaszfelező merőleges, tengelyes tükrözés).
- Sokszögek kerülete.
- Téglalapok felismerése, térfogatjának számítása.

Gondolkodási módszerek

- Logikai feladatok megoldása.
- Esetek felsorolása, rendszerezése (sorba állítás, kiválasztás)

NÉGYOSZTÁLYOS MATEMATIKA (C osztály)

Tanulmányi terület kódja: 110

A hatodik osztályosoknak kiadott követelményeken túl:

Számтан, algebra

- Hatványozás fogalma pozitív egész kitevőre. Hatványozás azonosságai konkrét példákon.
- Számok normálalakja.
- Betűk használata. Algebrai kifejezések.
- Egytagú és kéttagú algebrai kifejezések összeadása, kivonása, szorzása.
- Szöveges feladatok algebrai modelljének felismerése, meghatározása.
- Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek megoldása.
- Elsőfokú egyenletekre vezető szöveges feladatok megoldása.
- Egyszerű algebrai egész kifejezések átalakítása, helyettesítési értékének kiszámítása.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Lineáris függvények ábrázolása táblázattal.
- A lineáris függvény egyszerű tulajdonságai, tengelymetszet, meredekség, növekedés, csökkenés.
- Sorozatok folytatása, szabály felismerése.
- Sorozatok és vizsgálatuk, számtani, mértani sorozat.
- Egyszerű másodfokú függvények.
- Az abszolút érték függvény.
- Hozzárendelési szabállyal adott függvények ábrázolása derékszögű koordináarendszerben.
- Elsőfokú egyismeretlenes egyenlet grafikus megoldása
- Egyenletek, egyenlőtlenségek grafikus megoldása.

Geometria

- Háromszögek nevezetes vonalainak és köreinek ismerete.
- Háromszögek területének kiszámítása.
- Négyszögek osztályozása, paralelogramma, trapéz, rombusz tulajdonságai.
- Speciális négyszögek területének kiszámítása.
- Kör kerületének, területének kiszámítása.
- Középpontos tükrözés fogalma, tulajdonságai, szerkesztése.
- Szögfelező szerkesztése.
- Középpontosan szimmetrikus alakzatok.
- Szabályos sokszögek ismerete.
- Háromszögek szerkesztésének alapesetei.
- Háromszögek egybevágóságának alapesetei.
- Sokszögek átlóinak száma, belső, külső szögeinek összege.
- Egyenes hasábok, henger jellemzése, hálójá.
- Sokszögek csoportosítása különböző szempontok szerint.
- Háromszög, négyszög alapú hasábok, felszínük, térfogatuk.
- Térbeliség ábrázolása két dimenzióban, síkmetszetek, nézetek, vetületek.
- Nagyítás, kicsinyítés felismerése hétköznapi szituációkban.
- Pitagorasz tétel ismerete, alkalmazása síkbeli és térbeli számításoknál.

Gondolkodási módszerek

- Egyszerű állítások igazságának eldöntése.
- Esetek felsorolása. Sorbarendeázés, kiválasztás.
- Elemek halmazokba rendezése. Halmazműveletek konkrét halmazokkal.
- Matematikai modellek keresése, érvényességének vizsgálata szöveges feladatokhoz

SPECIÁLIS TANTERVŰ NYELVI OSZTÁLY (D osztály)

OLASZ-ANGOL SZAK (tanulmányi terület kódja: 410)
FRANCIA-ANGOL SZAK (tanulmányi terület kódja: 420)
NÉMET-ANGOL SZAK (tanulmányi terület kódja: 430)

Általános tudnivalók

A speciális nyelvi tantervű osztályunkba jelentkező diákok **négy éven át két idegen nyelvet tanulnak emelt óraszámban.**

A **választott idegen nyelv** (olasz, francia vagy német) oktatása **kezdő szintről** indul és négy éven át **heti 6 órában** tanítjuk.

Az **angol nyelvet** a diákok szintén négy éven át, **heti 4 órában** tanulják, ún. sávos rendszerben, **tudásszintek alapján kialakított csoportokban.**

Az emelt óraszámok azt is jelentik, hogy speciális nyelvi tantervű osztályunkban diákjainkat mindkét nyelvből az emelt szintű érettségire készítjük fel.

A szóbeli vizsga követelményei

A speciális nyelvi tantervű osztályunkba jelentkező diákok szóbeli felvételi vizsgája a következő **három blokkból** áll:

- I. Magyar nyelv
- II. Angol nyelv
- III. Érdeklődés, motiváció

Részletesen:

I. A szóbeli vizsga témakörei magyar nyelvből:

1. Nyelvtani ismeretek:

- összetett mondatok fajtáinak felismerése, az alárendelés és mellérendelés típusai
- mondatrészek felismerése, mondatelemzés
- szófaji ismeretek
- szóelemek (képző, jel, rag)
- szótagolás
- helyesírás

2. Szóbeli kifejezőkészség, nyelvi találékonyság

- magyar nyelvhelyesség
- választékosság, pontosság
- szókincs
- szavak, állandósult szókapcsolatok, közkeletű szólások jelentésének meghatározása
- rokon-és ellentétes értelmű szavak keresése

Néhány jellegzetes feladattípus:

Állapítsd meg a következő összetett mondat tagmondatai közötti viszonyt!

Ki tövistől félti a kezét, ne fogjon rózsaszedéshez!

Milyen közmondásokat, szólásokat, állandósult szókapcsolatokat ismersz a következő szóval?
Magyarázd meg a jelentésüket is!

kéz

Alkoss összetett szavakat a következő szóval (lehet elő- és utótag is)!

rózsa

Különítsd el és nevezd meg a következő szóalakokat alkotó szóelemeket!
tövistől, kezét, fogjon

Mutasd be mondatokkal a következő szó különböző jelentéseit! Alkalmazhatsz igekötőket is.
fog (ige)

Hozd létre a következő igealakokat!
félt (E/2. jelen, felszólító, tárgyas ragozás)
szed (T/2. jelen, feltételes, alanyi ragozás)

II. Meghallgatás angol nyelvből

- A tanulók beszédképességét, kommunikációs rátermettségét vizsgáljuk a következő vizsga feladatokkal: képleírás, szituációs párbeszéd, kérdésre válaszadás, történetalkotás megadott szavak alapján, beszélgetés egy témáról az alábbi témakörök egyikéből:
 1. FAMILY, PERSONAL IDENTIFICATION (general information, data, relatives, relationships)
 2. FOOD – EATING OUT (dishes, beverages, places to eat or drink, recommendation)
 3. WEATHER (environment, climate, landscape)
 4. DESCRIBING A FRIEND (common personalities, hobbies, physical appearance, inner qualities)
 5. HOBBIES, FREETIME ACTIVITIES (cultural activities, special interest, public holidays)
 6. TRAVELLING (public and private transport, accommodation, timetables, environmental issues)
 7. MEDIA, COMMUNICATION (newspapers, computers, internet, mobile phones, multimedia)
 8. SHOPPING (traditional or modern ways, time or cost consuming, quality or quantity)
 9. EVERYDAY LIFE (daily routines, habits)
 10. YOUR HOME, HOUSEWORK (location, type, furniture, activities)
 11. FILMS AND BOOKS (a detailed description of a literary piece or a film)
- A szóbeli vizsgáztatás során a nyelvtanra külön nem kérdezzük rá, de bizonyos nyelvtani szerkezetek helyes használata nélkülözhetetlen a sikeres vizsgához: igeidők (Present Simple and Continuous, Past Simple and Continuous, simple future and 'going to), segédigék (can, must, may, should), passzív szerkezet (Present and Past), prepozíciók, feltételes mód (First and Second Conditional).

III. Érdeklődés, motiváció

- a választott nyelv (olasz / francia / német – angol) kultúrája iránti elkötelezettség
- olvasottság; film-, ill. színházi élmények
- országismeret, civilizáció

A szóbeli vizsga menete

A magyar nyelvi feladatok megoldásához biztosítunk felkészülési időt, ezután hallgatjuk meg a diákokat.

Ezt követően angol nyelvből hallgatjuk meg őket.

Végül kötetlen beszélgetés keretében tájékozódunk a diákok nyelvi kultúra iránti elkötelezettségéről.